

БЪЛГАРСКИ

2013 11

Посещение на министъра на отбраната
Димитровден
Награди за Малко театро и за Хемус
Награди за децата от БУРЕ
Покана за Микулаш

Вестник на
българите в Унгария

A magyarországi
bolgárok kétnyelvű
havi lapja
www.bolgarok.hu

ВЕСТНИКЪТ НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ BOLGÁR HÍRKEZŐJÉN JÁRJÓTV

Българският министър на отбрана в Будапеща

Министърът на отбраната Ангел Найденов беше на официално посещение в Унгария на 28 и 29 октомври по покана на своя унгарски колега Чаба Хенде. Двамата министри обсъдиха актуалната политика в сферата на сигурността, както и двустранното сътрудничество в областта на отбраната. Дискутираха и положението в Афганистан, на Западните Балкани и в Сирия, както и възможностите за развитието на НАТО. Българският министър на отбраната изрази благодарност за помощта от страна на унгарското правителство, което се погрижи за храната на сирийските бежанци и изпрати в София помощи на стойност 40 хиляди евро,

след това двете правителства подписаха споразумение за опазване на военните гробове и военните паметни места.

В рамките на визитата си в Унгария министър Ангел Найденов участва в официална церемония по откриването на паметник на загиналите български военнослужещи в с. Шомодчичо. В празненството взе участие и д-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, както и Владимир Калицов, управителен директор на Дружеството на българите в Унгария. Чрез съдействието на българското министерство, намерените по време на реконструкцията на главния площад в Чурго останки на 60 българ-

ски войници, са преместени в гробището в Шомодчичо, и така там почиват 2347 български войници. По време на Втората световна война на територията на Унгария се сражават 120 хиляди българи, най-вече край южен Дунав. На унгарска територия загиват 3370 войници, сред които са известни гробовете на 2489.

Българският министър се срещна и с представителите на българите в Унгария. По време на срещата посетиха българската православна църква „Св. св. Кирил и Методий“ и Българския културен дом, министърът подари на църквата икона с изображението на Светите братя както и книги на библиотеката на българите в Унгария.

A bolgár védelmi miniszter Budapesten

Október 28-29-én Hende Csaba honvédelmi miniszter meghívására Magyarországon járt Angel Najdenov bolgár védelmi miniszter. A két miniszter az aktuális biztonságpolitikai helyzetről, valamint a két ország védelmi együttműködéséről tárgyalt. Megvitatták az afganisztáni, a nyugat-balkáni, a szíria helyzetet, valamint a NATO bővítésének lehetőségeit is. A bolgár védelmi miniszter köszönetet mondott azért, hogy a magyar kormány a szír menekültek ellátásának biztosításához mintegy 40 ezer euró értékű segélyszállítmányt küldött Szófiába, majd a két miniszter aláírta a hadisírgondozásról szóló kormányközi együttműködési megállapodást.

A magyarországi látogatás keretében Angel Najdenov miniszter felavatta a somogyicsói bolgár katonai emlékművet. Az ünnepségen részt vett dr. Muszev Dancso, a BOÖ elnöke és Kalicov Vladimir, az MBE ügyvezetője is. A bolgár tárca hozzájárulásának köszönhetően Csurgó főterének rekonstrukciójakor a bolgár katonai tömegsír feltárása után 60 katonai földi maradványait helyezték át a somogyicsói köztemetőbe, ahol így 237 bolgár katona nyugszik.

A második világháborúban mintegy 120 ezer bolgár katona harcolt Magyarországon, elsősorban a Dél-Dunántúlon. A magyar területen elesett 3370 katona közül 2489 nyughelyét ismerik.

A bolgár miniszter találkozott a magyarországi bolgárok képviselőivel is. A találkozó során megtekintette a budapesti Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templomot és a Bolgár Művelődési Házat, egy Szent Cirillt és Szent Metódot ábrázoló ikont ajándékozott a templomnak, és könyveket a magyarországi bolgárok könyvtárának.

Димитровден

И тази година празненството по случай Димитровден беше организирано на 26-ти октомври в Българския културен дом. По традиция най-напред оте ха на програмата на фолклорния състав „Зорница“, на петричкия танцов ансамбъл „Гайтан“. Българският ансамбъл през цялото време се грижеше за доброто настроение.

Demeter-nap

Az idei évben a Demeter-napi ünnepséget a napján, október 26-án került megrendezésre a Bolgár Művelődési Házban. A hagyományoknak megfelelően először Tancso atya mondott imát, majd Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnöke üdvözölte e megjelenteket és köszöntötte a névnaposokat.

Az egybegyűltek ezt követően a Zornica Hagyományörző Együttes, utána pedig a petricsi Gaytan táncegyüttes és zenekar műsorát tekinthették meg. A műsort követően a bolgár zenekar gondoskodott a jó hangulatról.

9-та среща на българските медии – награда за Хемус

Деветата поредна среща на българските медии по света се състоя от 13 до 18 октомври. Този път тя се проведе в Родината, а домакини бяха три от осемте български града, кандидатствали за европейската столица на културата за 2019 година. Откриването се състоя в София, в Археологическия музей и институт при БАН, който се намира в бившата Черна джамия. Тук ни посрещна не само кметлицата Йорданка Фандъкова с Бистришките баби и министърът на културата Петър Стоянович, а и активисти от движението за обявяването на София за европейска столица на културата, както и нашумелите Сентиментал Суингърс.

Тема на срещата бе „Медиите и националните каузи“ и тя започна да работи по същество в Пловдив, където се състояха панелите от първите два дни на медийния форум. Тук Соломон Паси зададе посоката на разговорите през следващите дни с интересна лекция за българските национални каузи. Представени бяха и спонзорите на срещата: енергийни и фармацевтични предприятия и банки.

Наред с деловата част срещата се придружаваше и от много културни събития. В Пловдив бе открита изложба със снимки от архивите на БТА, подготвена от видния български фотограф художник Иво Хаджимишев. Негово дело е и изложбата „Родени свободни“, която представя българския възрожденски печат. В Пловдив участниците имаха възможност да се насладят на изкуството на ансамбъл „Тракия“, а във Велико Търново – където срещата продължи, бе организиран мултимедийният спектакъл „Звук и светлина“.

Това докосване до българската култура бе изключително важно за българите по света, които вече за девети път обсъждат проблемите на България и нейните разпръснати по света чедра.

За самия край на медийния форум организаторите бяха оставили една изненада. ФОНД „13 века България“ присъди за първи път новочудената си награда за българска медия по света. За наша огромна радост първата медия, отличена с това признание, е българо-унгарското списание „Хемус“ и неговия

главен редактор Светла Кюсева. Наградата се състои от плакет и парично възнаграждение от 2000 долара. За нас е огромна радост, че първото признание се дава на едно културно издание, което излиза вече повече от 20 години, че това отличие бе връчено именно във Велико Търново, откъдето произхожда една голяма част от българите в Унгария, както и че това става в навечерието на 100-годишнината от основаването на Дружеството на българите в Унгария. Паричната награда пък ще улесни излизането на следващия брой на списанието.

A bolgár média 9. világtalálkozója – a Hemus folyóirat díja

A bolgár média kilencedik világtalálkozója október 13. és 18. között került megrendezésre. Ez alkalommal Bulgáriában találkoztak az újságírók, három olyan városban, amelyek pályáznak az Európa kulturális fővárosa címre 2019-ben. A megnyitóünnepsége Szófiában, az Archeológiai Múzeumban került sor, amely az egykori Fekete Mecset épületében található. Itt Jordanka Fandakova polgármester, a Bisztricei Asszonykórus, Petar Sztojanovics kulturális miniszter és a Sentimental Swingers fogadott minket.

A találkozó témája a „A média és az összbolgár nemzeti ügyek” volt, az érdemi munka Plovdivban kezdődött

el, ahol a konferencia első két napjának paneljei zajlottak, majd Veliko Tírnóvóban folytatódott. A szakmai részt több kulturális esemény kísérte, a résztvevőknek Plovdivban lehetőségük nyílt megtekinteni a Trakia Népi Együttes fergeteges műsorát, valamint a BTA archívumából összeállított fotókiállítást, Tírnóvóban pedig a híres fény- és hangjátékot, valamint az újjászületés-kori sajtótermékeket bemutató kiállítást.

A médiatalálkozó végén nagyon kellemes meglepetés érte a magyarországi bolgár médiát. A Bulgária 13. Évszázada Alap első ízben ítélte oda az újonnan alapított díját egy határon túli bolgár médiumnak. Legnagyobb

örömünkre a díjat a Haemus Bolgár-magyar folyóirat és főszerkesztője, Kjoszeva Svetla vehette át. Az emléklap mellé 2000 dollár pénztalpon jár, amely jelentősen megkönnyíti majd a folyóirat következő számának kiadását. Nagy elismerés ez az immár több mint 20 éve megjelenő kulturális folyóiratunknak, és külön öröm számunkra, hogy ezt az elismerést éppen Veliko Tírnóvóban nyerte el a kiadvány.

IX. Дни на българската култура в Сегед

Тази година през октомври бяха организирани за девети път в Сегед Дни на българската култура. Организатори на фестивала са Българското самоуправление в Сегед и Българско-унгарското дружество за приятелство.

Верни на традициите организаторите и тази година се бяха постарали да съставят пъстроцветна програма и по този начин да приближат българското изкуство и култура до публиката. Програмата се състоя в Кафене „Милениум“.

Дните на българската култура в Сегед започнаха на 7 октомври с българската литературна вечер „РОСА ли градините ръси“ – букет от най-добрите символистични

стихотворения в българската поезия, подготвен от Андреа Фабуя. нещото изпълнение бе съпроводено на пиано от Дьорд Клебницки, който изсвири откъси от собствените си произведения.

На 9 октомври бе организирана традиционната българска танцова къща. Под ръководството на Даниел Майтени танцьорите от танцов състав „Балкан“ показваха стъпките под звуците на Балкан Квартет – те работят заедно от 2012 г., но членовете им се занимават от години с балканска народна музика и всеки месец имат танцови къщи в Бекешчаба. В него свирят Чило Борош, Габор Ловаш, Тамаш Тьомьоши и Тамаш Вандлик.

На 16 октомври на уважаемата публика се представи един нов оркестър с невероятна премиера – бандата „Зюрьош“ е най-новият оркестър а за балканска музика в Унгария. Целта на новата формация, в която влизат прочути музиканти, е да популяризират музиката на Балканския полуостров. В него свирят Бранка Башич, Яни Ланг, Петер Беде, Атила Борош, Акош Нертес и Корнел Варга.

Концертната поредица завърши на 22 октомври с концерт на популярното дуо „Месечинка“. Дуото на Анна-Мария Олах и Емил Билярски е стар любимец на публиката в Сегед – доказателство за това бе и големият брой посетители.

За Дните на културата репортаж направи и Унгарската телевизия, който може да се види в програма Рондо на Унгарската телевизия.

Организаторите останаха доволни от успеха на програмите. Броят на посетителите също доказва, че организираните от Сегедския университет 18-ти есенен културен фестивал 9-ите Дни на българската култура в Сегед и тази година се радват на голяма популярност.

9. Bolgár Kulturális Napok Szegeden

Ez év októberében immár kilencedik alkalommal került megrendezésre a Szegedi Bolgár Kulturális Napok. A fesztivál szervezői a Szegedi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és szegedi székhelyű Bolgár Baráti Társaság.

A programok rendezvényei a Millenniumi Kávéházban kerültek megrendezésre.

A 9. Szegedi Bolgár Kulturális Napok első rendezvényére október 07-én került sor, A kertre szítál-e permet bolgár irodalmi est keretében, melyben Fabulya Andrea versmondótól a bolgár szimbolista költészet legszebb alkotásai hangzottak el, a versek között pedig Klebniczki György zongoraművész saját zongoraműveinek részleteit csendültek fel.

Oktober 09-én zajlott a hagyományos bolgár táncház. A táncokat Majtényi Dániel vezetésével a békéscsabai Balkán Táncegyüttes tagjai tanították, a zenét a Balkán Quartet zenekar szolgáltatta, mely 2012 óta dolgozik együtt, de tagjai már évek óta foglaloznak balkáni népzenevel, Békéscsabán havi rendszerességgel zenélnak táncházakban. A zenekar tagjai: Boros Csilla, Lovas Gábor, Tömösi Tamás és Vandlik Tamás.

Oktober 16-án egy új zenekar fergeteges bemutatkozó koncertjét hallhatta az érdeklődő közönség, a Zúrös Banda Magyarország legújabb balkáni zenét játszó együttese. Az ismert zenészekből alakult új formáció célja a Balkán-félsziget zenéjének népszerűsítése. A

programsorozat október 22-én zárult a népszerű Meszecsinka Duó koncertjével. Az Oláh Annamari és Biljarszki Emil alkotta duó régi kedvence a szegedi közönségnek, ezt a koncertre látogatók nagy száma is igazolta.

A Kulturális Napokról a Magyar Televízió is felvételt készített, mely a Rondó nemzetiségi műsorban tekinthető meg. A szervezők elégedettek a rendezvény sikerével. A látogatók száma azt igazolja, hogy a szegedi egyetem által szervezett 18. Őszi Kulturális Fesztivál keretein belül megrendezésre került 9. Szegedi Bolgár Kulturális Napok ebben az évben is az Őszi Kulturális Fesztivál egyik legnépszerűbb programja volt.

Награда на Малко театро

На 20 септември Малко театро участва с постановката Зebra на Есенния международен театрален фестивал „Сцена на кръстопът“ в Пловдив, по покана на видния български актьор Стефан Данаилов, който е основател на фестивала и негов арт директор.

Дирекцията на Сцена на кръстопът отличи актрисата Габриела Хаджикостова с приза на фестивала. След спектакъла изпълнителният директор на фестивала – Димитър Малашинов връчи на актрисата Габриела Хаджикостова отличието, придружено с парична награда от 500 лева, които актрисата дари за възстановяването на опожарената преди началото на фестивала сцена на пловдивския драматичен театър.

А в началото на октомври Малко театро участва в Международен фестивал на изкуствата „Магията на вятъра“ в Сливен със спектакъла „Ще посоли земята“, а след това в Фестивала на малцинствените театри в Унгария с представлението „Зebra“.

Успехът на Малко театро в България

Актрисата Габриела Хаджикостова и музикантът Георги Ангелов събраха аплодисменти и възхвали по време на Третия международен фестивал на изкуствата „Магията на вятъра“, който се проведе в един от най-ветровитите градове на България – Сливен.

На 1 октомври 2013г. в Регионална библиотека „Сава Доброплодни“ те включиха присъстващите във фузионален литературен перформънс „Ще посоли земята“, който е творческо дело на от Малко театро-Будапеща, Унгария. В обкръжението на книги, в света на думите – написани върху лист, пергамент, ябълка... изговорени, изплакани, изпяти, издигнати до вик в необята на космоса, прошепнати... И текстът добива друга плътност, друго измерение, което открива и преоткрива светове. Габриела Хаджикостова разплисква равността на познатото, обичайното. Тя успява да изтръгне и от словото, и от себе си, и от зрителя ония дълбини, които са скритата същност на съществуващите истини. Истини, които могат да звучат с един-единствен глас, а могат да са в завладяваща полифоничност.

В голяма степен въздействието идва и от умелото преплитане на изказа по линия на различни изразни средства: слово, жест, мимика, гласовете на тялото, на музиката, на предметите, на съществуващото пространство, на светлината, в което то диша. И всичко това не на едно ниво, а в осмислената вертикала, тръгваща от настоящо познание до архетипно наслояване. Има и още една истина. Тя е безспорна – зрителят вижда толкова, колкото той има в себе си.

Самият перформънс в библиотеката имаше своите абсолютни поклонници, които щедро приветстваха изпълнението на Габриела Хаджикостова. Поезията на български и унгарски поетеси оживя по неповторим начин, разчупващ установени представи и издигащ на друго ниво възможностите на словото и претворяването му на сцената.

Валерия Андреева Тодорова

A Malko Teatro díja

Септември 20-án a Malko Teatro a Zebra c. előadásával részt vett az Őszi Nemzetközi Színházi Fesztiválon Plovdivban a neves színész, Sztefan

Pont, pont, pont...

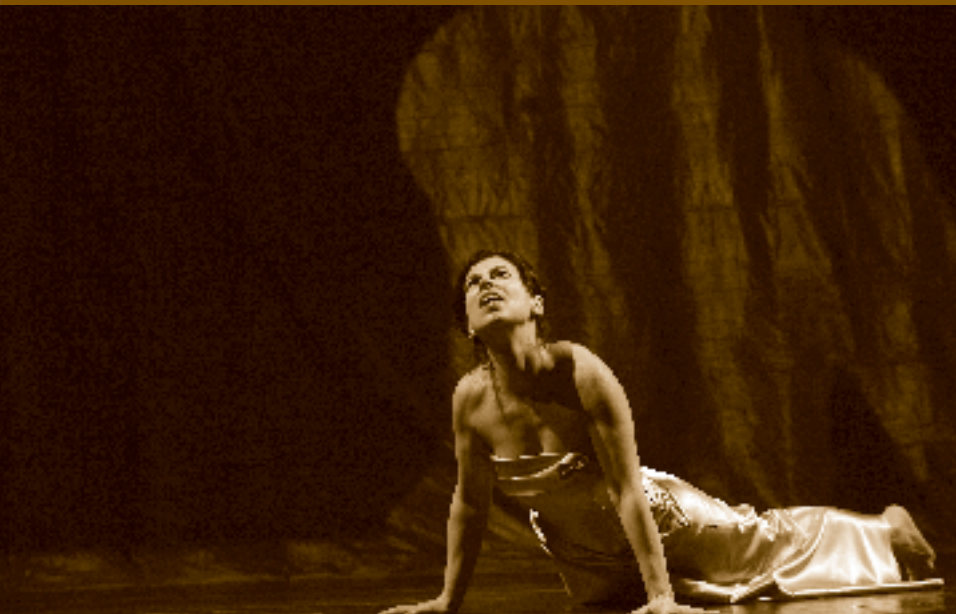
Danailov meghívására, aki a fesztivál alapítója és művészeti igazgatója is.

A fesztivál ügyvezető igazgatója az előadás után átadta Hadzikosztova Gabriellának a fesztivál díját, amely 500 leva pénzjutalommal jár. Ezt az összeget a színművész nő felajánlotta a Plovdivi Drámai Színháznak a nemrégiben leégett színpadja helyreállítására.

Október elején a Malko Teatro a „Még sózza majd a földet” című előadással a szliveni Nemzetközi Művészeti Fesztiválon, majd a Zebra című darabbal a JELEN/LÉT Fesztiválon - a nemzetiségi színházak találkozóján vett részt a Thália Színházban.

Mit jelent elveszettnek lenni? A „normális” szó mögé közösen felépített, társadalmilag elfogadott konvenciók együttesétől való eltávolodást? Kiútatlanságot, veszélyt vagy félelmet? Elképzelhető, hogy épp a megoldást jelenti? A hiányzó lökést a megértéshez, a megbecsüléshez és alázathoz? Hadzikosztova Gabriella története épp annyira az Övé, mint amennyire bármelyikkönké. Előbb vagy utóbb mindannyian ott találjuk magunkat a kereszteződésben, az átkelő előtt, az út szélén, vagy épp a kellős közepén, de bizonyosan teljesen egyedül. Most sarokba vagyunk szorítva, önmagunkkal összezárva. A teljes pánik és végső elkeseredés akaraterőnkkel és kitartásunkkal vívott harcának le-

Многоточие...

Какво значи да си изгубен? Отдаляване от обществено приетите конвенции, с които е защитена с общи усилия думата „нормално“? Безизходица, заплаха или страх? Възможно ли е да означава именно решението? Оня липсващ начален тласък, който води към разбирането, уважението и смирениято?

Историята на Габриела Хаджикостова е колкото и нейна, толкова и на всеки един от нас. Рано или късно всички ще стигнем до кръстовище-

то, на пешеходната пътека, в края на пътя или някъде по средата, при това съвсем сами. Сега сме притиснати в ъгъла, затворени в себе си. Вътрешни и външни свидетели в борбата между силата на волята и издръжливостта – от тотална паника до крайно огорчение.

„Сигурно ли е, че се случва точно с мен? Не, не може да бъде вярно, това е само лош сън. Да, аз съм „нормална“ и ще се измъкна оттук. Отивам си вкъщи. В моя уреден свят, на работното ми място, между хора-

та, ще отида и до пощата, за да си платя сметките, като преди малко, и ще приготвя пържени филии на семейството си за закуска. Забравих целия този ужас и отново ще потъна в обичайното спокойствие на всекидневието.

Внезапните смени не са чужди на писателката на Яна Добрева. От драматична жестикуляция изведнъж „прескачаме“ в ужасяваща и покъртваща сърцето песен, от меланхолия към весел танц, от карикатурния разказ се оказваме на границата на лудостта. Прескачането от жанр на жанр е толкова капризно и непредсказуемо като настроението, което владее артиста. Когато свършат дълбоките падания, безнадеждността и смисъла на живота, след разпръскването на целите и надеждите, някакъв нов пламък, бликаща енергия и бликаща жизнена струя окрилят героинята на Габриела Хаджикостова да се пребори с всяко предизвикателство. Живата художничка на изоставеното кръстовище благодарение на фантазията най-сетне безнаказано може да се изгуби в собствените си мисли. Откъсвайки се от „реалния свят“, от мъчителното всекидневие, тя се опитва да създаде чрез съжи-

hetünk szemtanúi belülről és kívülről egyaránt szemlélve.

„Biztos, hogy ez velem történik meg? Nem, ez nem lehet igaz, ez csupán egy rossz álom. Én igen is „normális” vagyok, és ki fogok innen jutni. Hazamegyek. A felépített világomba, a munkahelyemre, az emberek közé, a postára fogok járni csekkeket fizetni, mint azelőtt és bundáskenyeret készítek a családomnak reggelire. Elfelejttem ezt az egész szörnyűséget, és újra a hétköznapok megszokott nyugodtságába burkolózom....”

Jana Dobрева színdarabjának nem idegenek a hirtelen váltások. A drámai mozgásból rémisztő és egyben szívszorító énekekre, a melankóliából vidám táncre, a karikaturista

történetmesélésből egyszer csak az örület határára „ugrunk”. A műfajok közötti szókdécselés épp olyan szélsőséges és kiszámíthatatlan, mint az előadóművészt uraló hangulat. A mélységes zuhanások, kilátástalanság és a teljes élet értelmének eltűnése, a célok és remények szertefoszlása után egy új láng, feltörő energia és sugárzó életerő teszi képessé a Hadzsikosztova Gabriella által megformált karaktert bármely akadály legyőzésére. A meg személyesített festőművész az elhagyott keresztelkedésben ragadás segítségével végre büntetlenül veszhet el saját gondolataiban. Kiszakadva a „való világ” sokszor gyötrelmes mindennapjaiból fájdalmas, de annál értékesebb múltjának fel-fel elevení-

tésével új, a mai világ megértéséhez, az abba való beilleszkedéshez a segítségére siető értékrendet igyekszik felállítani. A Malko Teatro más darabjaihoz hasonlóan itt is megjelenik a közönség, azaz a külvilág, a környezet és a csak a színpadon lélegző művészet között felépült fal áttörésének motívuma. A valamennyire áttetsző, színpad elejére kifeszített, misztikumot fokozó anyag apránként megszokottá, különlegességével befogadhatóvá lesz a közönség számára, így átszakításának pillanata megdöbbentő hatást kelt, mintha nem is vártuk volna kezdettől fogva. Ez az anyag épp úgy szimbolizálja a színházi világnak a közönség irányába való nyitottságát, a színpad és a nézőtér szereplői közötti egyre

Точка, точка, точка...

вяването на стойностни моменти от миналото си ценностен ред за проумяване на днешния свят и приспособяването ѝ към него.

Подобно на други постановки на Малко театро и тук се появява мотивът за разкъсване на издигнатата

между публиката, външния свят, и дишащото на сцената изкуство, стена. Леко прозирната, опъната на сцената и увеличаваща мистиката материя, малко по малко се превръща в обичайнаестествена за публиката, така моментът на скъсването ѝ има поразително въздействие, все едно не сме го очаквали още от самото начало. Тази материя символизира не само отвореността на театралния свят към публиката, стремежа за създаването на по-задушевени отношения между актьора на сцената и залата, а и страха и съмнението, породените от неразбиране, от различния начин на мислене, както и достигането до изкристализирания в „Зебра“ неизбежен повратен момент на решението.

Откога съм тук? Изглежда изход няма. На изоставения път става все по-студено и по-тъмно, а образът на топлия и уютен дом все повече избледнява. Загубихме спокойствие, обърканата ни душа трудно забравя. Не можем повече да се върнем назад, за да се потопим отново в морето от задачи, сред така наречената „нормална“ дейност, където не ни остава време, да се замисляме над досегашния път. Няма мърдане.

Заглавието на постановката е про-

тиворечиво, предизвиква вътрешна борба. Дали наистина съществува Зебрата и ние само трябва да я забележим? В пиесата дори не се споменава и това не помага да вземем решение. Дали никога няма да не намерим отговори на въпросите си? И какво ще стане, ако я намерим, но никога не се осмелим да я преминем? Многостранныят, обхващащ множество жанрове, натрупаният дългогодишен опит, артистичната надареност и талант, без които постановката би избледняла, ако зад нея не се крие онзи емоционален заряд, гордостта и обичта към българския род, както и проникващата страст, с която Габриела Хаджикостова играе спектакъла си в чест на Пина Бауш. Спектакълът „Зебра“ ни представя на сцената една пълноценна, видимо преживяна, а не просто изиграна житейска съдба, която е в състояние да премине през всяка стена, за да достигне до своята публика.

Миролуба Петрова

Pont, pont, pont...

bensőségesebb viszony kialakítására való törekvést, mint azt a félelmet és kételyt, melyet a meg nem értés, az eltérő gondolkodásmód és a Zebrában kikristályosodó, elkerülhetetlen döntési pont elérkezése kelthet.

Mióta vagyok itt? Úgy tűnik nincs menekvés. Egyre hidegebb és sötétebb lesz az elhagyatott úton a meleg, nyugodt otthon képe pedig homályosodni látszik. Kizökkentünk a nyugalomból, s megbolygatott lelkünk immár nehezen felejt. Ezúttal nem fordulhatunk vissza, hogy újra elveggyüljünk a feladatok tömegébe, csupa „normális“-nak titulált tevékenység közé, ahol nem jut időnk értékelni az eddigi utat.

Itt ragadtunk.

A darab címe ellentmondásos, vívódásra kész tet. Valóban létezik ez a Zebra, csak észre kell vennünk? A darabban szinte említésre sem méltatják, nem segít, hogy elhatározásra jussunk. Vagy lehet, hogy sosem találjuk meg a válaszokat a kérdésinkre? És mi lesz akkor, ha mégis meglegljük, de sosem tudunk átkelni rajta?

A sokoldalú, több műfajt felölelő, hosszú évek tapasztalatával alátámasztott előadóművészi tehetség és képesség, mely ezt a színművet életre kelti semmivé válna, ha nem lenne mögötte az a fajta érzelmi töltet, bolgár származás iránti büszkeség és szere-

tet, valamint a mindent átható szenvedély, mellyel Hadzsikosztova Gabriella megtölti Pina Bausch emlékére készített előadását. Az egy teljes, láthatóan „megélt“ és nem „átélt“ életutat színpadra vivő Zebra című előadást, mely bármilyen falon és útkereszteződésen képes átjutni, hogy elérje a neki szánt közönséget.

Petrova Miroľjuba

Паметник на Стефан Дуньов

Вицепрезидентът Маргарита Попова откри в Чипровци паметник на Стефан Дуньов, сподвижник на Джузепе Гарибалди. Бюстът е дело на скулптора Огнян Кожухаров и дар от унгарското правителство. „Нужна ни е солидарност, за да вървим напред.“, каза Маргарита Попова.

Стефан Дуньов е известна историческа личност, приятел на Гарибалди, участник в борбите за освобождение и обединение на Италия - Рисорджименто. Дуньов е първият българин достигнал до военното звание полковник. Унгарците го смятат за техен национален герой, а той всъщност е българин с чипровско потекло. На откриването на паметника присъстваха държавният секретар на Министерството на човешките

ресурси Андраш Дончев, посланикът на Унгария Андраш Клайн, директора на Институт Балаши в гр. София Тошо Дончев, народни представители, областният управител на Монтана Анатоли Младенов, кметът на Чипровци Анатоли Първанов и банатски българи от румънското село Винга.

Стефан Дуньов е роден на 28 юли 1816 г. в семейството на католическо българско банатско семейство, живеещо във Винга, тогава в Австро-Унгария, днес в Румъния. Дуньов завършва юридическо образование и започва да работи като адвокат в Арад. Увлеча се от идеите на Лайош Кошут и Шандор Петьофи и се включва в Унгарската революция. През 1859 г. Дуньов заминава за кралство Сардиния и се записва в сардинската армия за участие във втората война за независимост на Италия. През 1860 г. Дуньов се включва към движението на Джузепе Гарибалди, като му е възложено да командва доброволческа рота от унгарци и банатски българи. Командваният от него отряд се проявява по време на битката при Волтурно, в която Дуньов е ранен и губи единия си крак. Той е лично поздравен от Гарибалди и е на-

граден с високи военни отличия за храброст.

След смъртта на Гарибалди Дуньов остава да живее в Италия, като се занимава с изследователска, публицистична и преводаческа дейност. Умира в Пистойя на 29 август 1889 г. На негово име са наречени улици в Будапеща, София и Винга. В Чипровци се проведе и научна конференция с международно участие „Национално-освободителните борби XV-XIX век“, посветена на 325-годишнината от Чипровското въстание и 165 години от Унгарската революция и участието на полковник Стефан Дуньов с научен ръководител доц. д-р Йорданка Гешева.

Dunyov István emlékmű

„Dunyov István élete példa arra, hogy a jó ügyek mindig és mindenütt megtalálják a maguk embereit. És a szabadság, a függetlenség, az önrendelkezés ügye mindig is jó ügy: nem származáshoz, nem helyhez és nem időponthoz köthető” – mondta Doncsev András, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára Dunyov István, az 1848-49-es szabadságharc híres honvédtisztje szobrának avatási ünnepségén a bulgáriai Csiprovecben, amelyen Margarita Popova, a Bolgár Köztársaság elnökhelyettese is részt vett. A bánáti bolgár családból származó, jogász végzettségű Dunyov

István az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc idején századosként, majd hadbíróként szolgált. A világosi fegyverletétel után várfogságra ítélték.

Ezután Itáliába menekült, ahol belépett Garibaldi hadseregének magyar légiójába, aminek rövid időn belül vezető személyisége lett. Szolgálatiért Garibaldi ezredessé léptette elő, ezredét pedig róla nevezte el.

A több állami kitüntetéssel díjazott Dunyov jó barátságot ápolt a szintén Itáliában élő Kossuth-tal. 1889-ben, Olaszországban halt meg.

Magyarország Szófia nagykövetsége a Külügyminisztérium támogatásával, a Balassi Intézet és a Balassi Intézet Szófia Magyar Intézetével és Csiprovci város önkormányzatával az 1848-49-es szabadságharc 165. évfordulója alkalmából és tiszteletére emel mellszobrot Dunyov István ezredesnek. Kozsuharov Ognjan Magyarországon élő bolgár szobrászművész alkotásának megvalósításához az Emberi Erőforrások Minisztériuma 1,5 millió forinttal járult hozzá.

Избраха Константиийския епископ Антоний за Западно- и

Роден е на 17 януари 1978 г. в Стара Загора в семейство на православни родители. Основното си образование завърши в родния си град. През есента на 1993 г. постъпи като ученик в Пловдивската духовна семинария "Св. св. Кирил и Методий". След като завърши семинарията през 1998 г., кандидатства и бе приет да следва като редовен студент в Богословския факултет при СУ "Св. Климент Охридски" в град София. По време на следването си бе ежедневен клиросен певец в столичния храм „Успение Богородично“ в кв. "Малашевци". През пролетта на 2002 г. постъпи като послушник в Клисурския манастир "Св. св. Кирил и Методий" край град Вършец, Видинска епархия. На 5 август 2002 г. в навечерието на празника Преображение Господне на вечерното богослужение прие монашески постриг. На 18 октомври 2002 г. бе ръкоположен за йеродякон от Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Дометиан, а на 17 януари 2003 г. бе ръкоположен за йеромонах. След завършването на Богословския факултет при СУ "Св. Климент Ох-

ридски" от 1 април 2003 г. бе назначен по решение на Светия Синод на БПЦ за ефимерий и преподавател в Пловдивската духовна семинария "Св. св. Кирил и Методий". На 21 ноември 2006 г. по решение на Светия Синод в храма на Пловдивската семинария бе възведен в архимандритско достойнство от Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Неофит – председател на Просветната комисия към Светия Синод. От 1 май 2007 г. е назначен от Негово Високопреосвещенство Пловдивски митрополит Николай за протосингел на Пловдивска света митрополия. На 23. 03. 2008 г. по решение на Св. Синод на БПЦ бе ръкоположен за епископ с титлата Константиийски и след вдворяването си в гр. Смолян на 19. 04. 2008 г. (Лазаровден) е поставен да обгрижва духовно жителите на Родопите. От 15 юни 2010 г. е назначен за викарен епископ на Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейския митрополит Симеон. На 27. 10. 2013 г. е избран от Св. Синод на БПЦ-БП за Западно- и Средноевропейски митрополит.

Интервю на Николай Кръстев с Константиийския епископ Антоний

Николай Кръстев: Ваше Преосвещенство, с какви чувства приемате сега новия пост? Вие добре познавате. Западноевропейската епархия, познавате проблемите, които са свързани с нея.

Константиийския епископ Антоний: Преди всичко с чувство на любов и признателност към Всеподателя Бога, който най-добре знае какво е нужно на всички човещи и на всички онези, които са поели по нелекия път на следването на Христос. Този благодатен жребий, който Бог възложи на мен, ме задължава още повече да напредвам в усърдието на моето архипастирско служение вече като правопривещ архиерей на Западно- и Средноевропейската епархия. Познавам в детайли епархията, тъй като три

Antonij Közép-és Nyugat-Európa új metropolitája

A bolgár ortodox egyház szinódusa október 27-én a 35 éves Antonij Mihaljev, Constantia püspökét választotta Közép- és Nyugat-Európa metropolitájának, aki a 87 éves Simeon metropolitát váltja ebben a tisztségben.

Antonij Mihaljev 1978. január 17-én született a bulgáriai Sztara Zagorában. 1993 és 1998 között a plovdivi Szent Cirill és Metód szemináriumában, ezt követően pedig a szófiai Ohridi Szent Kelemen Egyetem teológia szakán tanult. 2002-ben lépett be novíciusként a klisszurai Szent Cirill és Metód rendházba, ahol augusztusban megkapta

a szerzetesi tonzúrát, októberben diakónussá, majd 2003 januárjában paprá szentelték.

Teológiát tanított a plovdivi Szent Cirill és Metód szemináriumában, majd 2006 novemberében arkimandritává (házfőnök) nevezték ki. 2007 májusában Plovdiv püspöki helynökévé, 2008 márciusában pedig püspökévé választották. A szinódus döntése értelmében titulusa Constantia püspöke, feladata pedig Rodope körzet lakóinak lelki vezetése lett. 2010 júniusától Közép- és Nyugat-Európa metropolitájának helynöke volt.

Средноевропейски митрополит

години бях викарен епископ на вече бившия Западно- и Средноевропейски митрополит Симеон. Има много предизвикателства пред нас. Те са свързани преди всичко с изпълнението на нашия архипастирски дълг, за да сеем словото Божие в сърцата и душите на нашите сънародници, които живеят далече от своята родина, но с много ясно изразена национална памет, история, традиции и вяра. Затова и се стремим да разрастваме нашето мисионерско служение, защото то е преди всичко мисионерско служение, по всички краища на Западна и Средна Европа, където има духовни потребности да бъдат удовлетворени по възможностите ни. С назначаването на нови свещеници, ръкополагане на нови свещеници, Ватикана на една преди всичко културно-просветна дейност, която сама в себе си трябва да бъде неизменен залог за отхранването на миряни, които да бъдат наясно със своята вяра на дело и на практика, тоест да познават вярата си и да я живеят на дело, като участват активно в светите тайнства и светата литургия, да приемат светото причастие, да посят, да се венчават, да кръщават своите деца, тоест богатата палитра на благодатните дарове, които Бог ни е предоставил да бъде употребена в пълнота, за да бъде преди всичко за спасение на нашите сънародници. Така че нашата отговорност е много голяма, защото там разстоянията са големи, мащабите са много по-големи, но пък Бог ни вдъхновява, укрепява ни и ни дава един благодатен, попътен вятър, който да ни води в пътеката на правдата и любовта и на изпълнение на нашия дълг.

Николай Кръстев: В кои райони на Западно- и Средноевропейската епархия може да се говори за разкриване на нови български право-

славни храмове и къде нуждите са вече големи и потребността налага откриването на нови храмове?

Константиийския епископ Антолий: Потребността към момента е в Испания, тъй като знаем, че в Испания живеят най-много наши сънародници. Ние към момента имаме църковни общини в Барселона, в Дения и в Сеговия. В момента тече процедурата за разкриване на църковна община на Балеарските острови в Палма де Майорка и на още няколко места, които все още сами по себе си не са приключили, но където има духовна нужда ние откликваме според нашите възможности и сили, за да отговорим на тези духовни потребности.

Николай Кръстев: На територията на Вашата епархия се намира един от важните центрове на християнството, на западното християнство, това е Ватикан. Какви отношения ще градите Вие като митрополит, който ще говори пряко със Светия престол?

Константиийския епископ Антолий: Ами вижте, нашите отношения, на Българската православна църква и Светия престол, те се изразяват в нашето посещение на 24-ти май, когато ни е предоставена възможността да служим в църквата Сан Клементе, където се намира гробът на Свети Кирил Философ. Имаме един храм, който ни е предоставен за ползване от Йоан Павел II, вече починалият папа. Тоест имаме едни добри дипломатични отношения, които се поддържат както от българската държава, така и от Българската православна църква, така че ще вървим по този път на едно добро съжителство между Католическата църква и Православната.

Николай Кръстев: Говори се, че този храм, който е в Рим, може да бъде отнет от Ватикана, имате ли

подобна информация, знам, че там проблемът беше много сериозен до преди няколко месеца?

Константиийския епископ Антолий: Вижте, ако Ватикана иска да вземе този храм, ще го вземе, защото той е неин, той не е наш. Така че това е въпрос на разговори между Ватикана и Западно- и Средноевропейската епархия. В момента ние сме сезирани от Викариата ди Рома с писмо, в което искат среща след приключване процедурата на избора на нов митрополит и въдворяването му в престолния град Берлин, след което ще предприемат действия относно разясняването на този казус и решаването на този въпрос.

Николай Кръстев: Кои ще бъдат първите Ви срещи сега като вземе вече поста на Западно- и Средноевропейски митрополит?

Константиийския епископ Антолий: Чувам тези въпроси, които са свързани с решаване на този междуцърковен въпрос за предоставения храм в Рим, в Будапеща с устройването на правото на ползване на църковния имот. Така че работа има достатъчно, така че се моля Бог да ме укрепява в този нелек път на архипастирското служение.

Николай Кръстев: Как ще процедирате в случая с Будапеща, там знаем, че свещеникът също отказваше да се изнесе?

Константиийския епископ Антолий: Както казах, на дневен ред е решаване казуса около ползването на имота, тоест българската държава е отдала този имот на нашите сънародници на църковната ни община, но ние ще искаме да ни се даде някакъв акт за ползването на този имот, а след вече нещата ще бъдат решени по правния начин.

Не оставяй душата ти да пресъхне

Мария, моя колежка от ученическите години, със запазено добро приятелство, се обади веднага да отида у тях, защото се чувствала самотна и щяла да полудее. Когато съученичката ми се пенсионира и остана без работа, сякаш изпадна в безтегловност. Пътувайки към тях, се приготвих да ѝ изнеса дълга тирада за това, че човек не бива да се отпуска, че светът е богат и интересен и трябва да се види, че животът всъщност е пред нас и т.н. - все неща, с които исках да ѝ кажа, че „сама“ не означава „самотност“... И започнах да си задавам въпроси: Защо толкова се плашим от това да сме сами? Защо, когато около нас вече няма никое физическо присъствие, решаваме, че сме изолирани? Защо, много от нас смятат, че след пенсионирането животът е приключил? Думите „старост-нерадост“ не са ли оправдание за това, че нямаме сили да приемем новия начин на живот като раждане на друга личност – по-любопитна към света, готова да се учи на по-сложни умения, защото този свят върви напред.

Мария наистина беше в ужасно състояние, бях изненаден! Какво

е станало с винаги елегантната и стегната жена! Как е възможно толкова бързо да се превърне в раздърпаното, облечено в развлечен анцуг същество? А апартаментът! Потънал в безпорядък, с неполивани от дни цветя и мръсни чинии. Още от вратата се разкрещях и наругах приятелката си. Когато седнахме и се разговорихме, решихме да си направим план за действие и го озаглавихме: „Какво да правим с живота си, ако останем сами?“ и „Равнозначно ли е сам на самотен?“ Като първа задача записахме: Разкраси миговете си! Подреди дома си. Размести мебелите, боядисай шкафчетата с ярки цветове, купи си нова красива покривка, посади цветя на балкона или просто си подари букет. Втора задача: Опитай се да се пребориш с отпускането, защото истинската почивка след пенсионирането не е равно на занемаряване. Направи нещо за себе си - иди на фризьор, прегледай гардероба си, изхвърли старите дрехи.

Накрая стигаме до трета точка – най-важната. Живей с любопитство към света! Към другите хора, към другите култури. Не

оставяй душата ти да пресъхне. Човек е роден да действа, трябва да живее дълго, но да не остарява. Старостта идва тогава, когато престане да е активен и физически и умствено, когато почне да се излежава и да няма мечти. Човек е голям, колкото са големи мечтите му. Човекът е това, което остава след него. Когато си поотпочинала и чувстваш ли се самотна, събирай групата от внуци, научи ги да правят сандвичи и тръгвайте на екскурзия, качвайте се на някой автобус и до крайната му спирка. Оттам всред природата, защото изтерзаното човешко сърце се отморява и освежава най-добре сред природата. Не остарявай като падналия наесен жълт лист. Можех да дам още много примери, за да я убедя, че сам не е равен на самотен. Дали и Мария щесе промени? Не знам!

Накрая искам да ви кажа моята любима фраза: „Знаете ли как можете да разсмеете Бога? Като му разкажете за плановете си!“ Но нали все пак всичко е в ръцете ни!

Ангел Грозданов

Новини

Болград е основан от български преселници през 1821 г. Той се смята за столица на бесарабските българи.

Украинският град Болград въведе българския език като регионален. Решението е взето на сесията на Болградския градски съвет.

Сега редом с националния език – украинския и международния – руски, българският език ще бъде официален в Болград, неофициалната столица на бесарабските българи. В Бесарабия за повече от

200-годишната история на бесарабските българи за първи път българският език получава такива широки права за прилагане и развитие. Следващата крачка е кметствата във всички български села да приемат такова решение.

Законът на представителите на националните малцинства в Украйна сочи, че живеещите компактно и съставлящи 10% от населението на град или село, имат право да го прилагат.

Отлагането на приемането на България и Румъния в Шенгенското пространство е недопустимо. Това заяви унгарският вицепремиер Жолт Шемийен пред румънския вестник „Кроника“.

Според него Румъния и България са изпълнили критериите за присъединяване и е безсмислено забавянето на влизането на двете страни в свободната зона поради проблеми с имиграцията или проблеми, свързани с ромското малцинство, тъй като тези въпроси нямат връзка с шенгенските граници.

Признанието на българските домакини

На 5-ти октомври в 16-ти квартал, на Пазара в Шашхалом беше организирана Гроздоберска забава и кулинарно състезание. Участниците бяха много – ястието трябваше да се приготви в котле, светът на подправките, както и поднасянето трябваше да отрази гроздоберското настроение. Естер Новаков и Николина Нацкина, членове на Българското самоуправление на 16-ти квартал, – сготвиха българска агнешка супа, с което спечелиха третото място в категория „Супи“.

Сърдечни поздравления за успеха!

Bolgár háziasszonyok elismerése

Október 5-én rendezték meg a XVI. kerületben, a Sashalmi Piacon a Szüreti Mulatságot és Főzőversenyt. A főzőversenyre nagyon sok nevezés érkezett – az ételnek bográcsban kellett készülnie, és ízvilágában, valamint a tálaláskor tükröznie kellett a szüreti hangulatot.

A XVI. kerületi Bolgár Önkormányzat részéről Novakov Eszter és Nackina Nikolina vettek részt a megmérettetésen – bolgár báránylevest főztek, amivel a Leves kategóriában III. helyezést nyertek.

Gratulálunk a szép eredményhez!

Паметна плоча за Йордан Русков

На 23 октомври, националният празник на Унгария, в София на специално тържество държавният секретар на външните работи на страната Жолт Немец откри паметна плоча на българския поет Йордан РУСКОВ и връчи Кавалерски кръст на Ордена за заслуги към Унгария на Лъчезар ТОШЕВ, и Златен кръст за заслуги на доц. Пламен ДОЙНОВ. Така „народът скъп на Кошут и Петьофи“, както го е нарекъл поетът, направи изключителен приятелски жест към България.

Паметна плоча на пловдивския поет Йордан Русков бе открита пред посолството на Унгария в София. По време на събитията в Унгария през 1956 г. Йордан Русков има куража да напише стихотворението „Зов за свобода“ в подкрепа на унгарския народ срещу съветските окупатори. Пуска го тайно в много пощенски кутии, с възвание българите да последват примера на унгарците. Осъден е на 7 години затвор, от които излежава половината.

Йордан Русков: Зов за свобода

Унгарийо! Народе скъп на Кошут и Петьофи!
Сърцето ти, сърцето ти пламти и в моите строфи.
Пои унгарската земя кръвта на твоите чеда –
от тая кръв назрява плод чудесен – свобода.
Жадуван плод. Очакван плод.
По-скъп и от живота,
когато му е шията на робството в хомота.
О, българино с честна кръв, с мъжествени гърди!
Макар и не в борбата пръв – последен не бъди!
Народи, вдигайте се! Път на вяра и на слънце сияй пред българи, поляци, пред чехи и румънци.
Светът следи борбата наша, приятел е светът.
Ще се разчупи бронята, препречила ни път.
Ще се разчупи бронята съветска в нашта гръд!

56-os emléktábla Szófiában

Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára Szófiában felavatta az első bulgáriai 56-os emlékhelyet, és az évfordulóhoz időzítve átadott egy ötvenezer euró értékű segélyszállítmányt a több ezer szíriai menekült ellátására, emlékeztetve, milyen nagy erőfeszítést követelt sok országtól a hajdani 200 ezer magyar menekült ellátása is. Az államtitkár Petar Sztojanov volt bolgár államfővel közösen avatott emléktáblát a szíriai magyar nagykövetségen Jordan Ruszkov bolgár költőnek, akit hét év

börtönbüntetésre ítélték az „56-os események ihlette Szózat a Szabadságért című költeményéért - ebből több mint három évet le is kellett ülnie -, és a rendszerváltásig publikálási tilalommal sújtottak.

Németh Zsolt a Magyar Nagykövetségen átadta a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét Lacsezar Tosev történésznek, politikusnak, valamint a Magyar Arany Érdemkeresztet Plamen Dojnov írónak.

1 ноември – Ден на народните будители в училището

Денят на народните будители е празник, на който обръщаме поглед към миналото, за да се преклоним пред паметта на всички онези достойни българи, свързали неразривно живота си с националната просвета, култура и духовност на народа ни. Будителите, тези скромни и всеотдайни пазители на българщината, използвайки силата на словото и перото вдъхват у своите съвременници национално самочувствие и увереност в собствените сили, смелостта, от която се нуждаят, за да поемат по тежкия и несигурен път на освободителните борби. Този път започва с опознаване на собственото аз, с вглеждане в самия себе си. Кои сме ние? Откъде идваме? Какъде сме тръгнали? Един народ с толкова богата история трябва да има на първо място висока самооценка, да уважава себе си, за да го уважават и другите, да преосмисли своите цели, идеали, търсения... Един народ, с толкова успехи и победи по своя исторически път, трябва да изостави завинаги бекритичното преклонение пред всичко небългарско и нездравото желание да се скрие зад чужда идентичност от срам от собствената. Какво по-по-

зорно и пагубно за оцеляването и съхраняването на един етнос? Това са само част от въпросите, които поставя пред своите сънародници авторът на „История славяно-българска“ Паисий Хилендарски, като ни припомня с гордост славни събития, отдавна забравени и изтрити от историческата памет на българина. Именно тази творба се счита за отправна точка на Българското Възраждане, а будителят Паисий – за емблематична фигура на епохата, личност допринесла за духовното израстване на народа ни. Миналата година бяха отбелязани 250 г. от написването на Паисиевата история и ученици, родители и учители от Българското училище за роден език с ентузиазъм се включиха в една оригинална по своя характер инициатива, а именно преписването на ръка на Паисиевия текст.

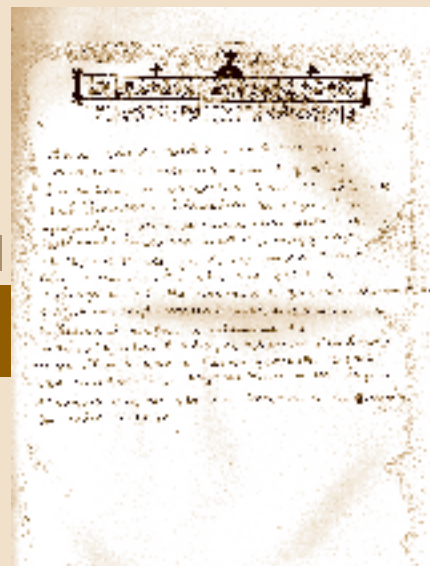
Тази година, създаденият с общи усилия ръкопис бе старателно подвързан и представен по класовете по случай отбелязването на Деня на народните будители. Едновременно с това учениците самостоятелно направиха прекрасни презентации, представящи биографични данни и интересни

факти за дейността на велики български просветители, писатели и поети, а във фоайето на училището бе подредена изложба с богат снимков и текстови материал, посветен на празника.

Тук е мястото да отбележим, че прояви от този род са изключително полезни за нашите възпитаници. Целта е не само развиване на умения за подбор, представяне и възприемане на информация, а също така усвояване на нова лексика, нови езикови структури и тяхната адекватна употреба в официална езикова среда.

Нали това е и заветът, оставен ни от Паисий: „Българино, знай своя род и език!“

Мария Стоилова

ember, ismerd a gyökered és a nyelved!”

Maria Sztoilova

A népfelvilágosítók napja a Bolgár Iskolában

November 1., a népfelvilágosítók napja olyan ünnep, amelyen a múlt felé fordulunk, hogy fejét hajtsunk mindazon tiszteletre méltó bolgár ember előtt, akik életüket a bolgár nép oktatása, kultúrája és szellemisége ügyének szentelték.

Tavaly ünnepeltük Paiszj Hilendarszki Szláv-bolgár történelem című műve megírásának 250. évfordulóját, és a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanulói nagy lelkesedéssel kapcsolódtak be egy a maga nemében egyedülálló kezdeményezésbe – Paiszj történelmének kézzel való lemásolásába.

Idén a közös erőfeszítéssel elkészült

kéziratot szépen bekötöttük és bemutattuk az osztályokban a népfelvilágosítók napja alkalmából. A tanulók önálló munkával készültek fel arra, hogy prezentációkat tartsanak a nagy bolgár népművelők, írók és költők életútjáról, az iskola előterében pedig kiállítás nyílt az ünnepről.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy az ilyen rendezvények nagyon hasznosak a tanulók számára. Ezek célja nem csak a válogatás, a bemutatás és a befogadás készségének fejlesztése, hanem új szavak, új nyelvi struktúrák elsajátítása és ezek adekvát használata a hivatalos nyelvi környezetben.

Hiszen Paiszj is azt mondta: „Bolgár

Аз съм българче
Бендегуз Агарди, 8 години

Една хубава държава, която ми харесва най-вече заради това, че там са братовчедите ми и всичко мои роднини, които обичам. Това е България. Там е чудесно, защото има хубаво море и безкрайни плажове. Аз все намирам прекрасни миди, а тази година видях ГОЛЕМИ раци и разни интересни риби. Моят дядо е много смешен и пее ужасно, а баба прави много вкусни сладки неща. Дядо все ми купува рибки. Миналата година рибата ми Манджага живя много дълго време. Тя имаше синия цвят на българското море. Колко хубаво, че я имаме тази красива и слънчева страна.

Аз съм българче
Никола Дончев, 10 години

Защо обичам аз България? Защото там хората са мили и морето-нито студено, нито топло. Морето обичам най-много и роднините обичам, защото с тях ми е радостно, там е цялото семейство. Историята ни е интересна, дълга, с големи царе и герои. Нашите писа-

тели и поети са известни. Стихове на Христо Ботев са изписани със златни букви в Лувъра. Елин Пелин и Иван Вазов са преведени на толкова езици!

Аз обичам света и се радвам, че хората ни познават.

Деница Которова 11 години
Аз съм българче

Аз съм българче трудолюбиво,
бих дала за страната драго и мило.
Уча се да пиша, да чета,
дори и да съм в чуждата страна.

Водите ти – тъй бистри,
тревата ти – тъй-нежна.
Не знам как въобще ще издържа!
Тъй ми е мъчно за теб, България!

Домати, царевичи, ред от краставици,
отглежда мойта баба с обич и водица.
В нейната градина стават чудеса,
сякаш тя работи с възшебна пръчица.

Всеки път, когато отивам във Бургас
се къпя във морето и правя: пляс, пляс, пляс!
Срещам се с приятели, разхождаме се ние,
смеем се, говорим си за българи добри.

Пътувам във България и виждам чудеса,
ям вкусни стари сладки в Габрово, в Етъра.
Бях в Соколски манастир, във Златната църква.
Тези чудеса ги има само в таз страна!

Деница Которова 11 години
Мой град, мой свят

Бургас е моят град, в едно и моят свят.
Пълен е с приятели и пълен с чудеса.
Със своята Морска градина
омайва всички от чужбина.

Близо е всичко, а това е добре.
Морето се намира на минута-две.
Вълните са чудесни и аз се къпя в тях.
С приятелките ми се пукаме от смях.

Там живеят вуйчо, дядо и баба Мили.
Супер е да си през лятото с роднини.
Ходим на купони, ходим на гости,
но не забравяме театъра в летните нощи.

Много исторически изложения.
Много опери и театъра, Летния...
Аз обичам този град,
в който е заключен целия свят.

Изхвърлените кукли

Малката Ина остана да чака баща си пред супермаркета, защото се загледа в двете хубави кукли на витрината на съседния магазин за играчки. Те бяха с разкошни, дълги руси коси, бяха облечени в елегантни спортни поли и блузи и държаха тенис-ракети в ръцете си. Винаги когато идваха да пазаруват в този супермаркет, Ина врънкаше баща си да ѝ купи поне едната кукла, но той винаги възкликваше:

- Инче, ако ти купя куклата, то значи да не можем да си платим парното този месец.

Или:

- Инче, ако ти купя тази кукла, то значи да ходиш със старите си ботушки, които текат, цялата зима.

Или измисляше куп други такива основателни причини, а куклите си стояха все така красиви, недостижими и щастливи на витрината. Но Ина не беше щастлива, като ги гледаше. И сега, докато чакаше баща си да напазарува и се беше вторачила в тях, забеляза, че две дрипави, мръсни и боси деца, горедолу на нейната възраст, се приближават към близкия контейнер за боклук. Момиченцето, което беше малко по-голямо, помогна на момченцето да се покатери и да скочи в контейнера. То се порови вътре и след малко оттам изхвъркна една вехта детска маратонка, после още една. После изскочи и самото момченце, ухилено до ушите. Момичето изпляска с ръце с неприкрита радост, грабна маратонките и ги вдигна пред лицето си, сякаш бяха съкровище. Ина се чудеше дали няма да се скарат за обувките, когато внезапно момиченцето хвърли едната на момченцето. После децата обуха на краката си по една маратонка и като се превиваха от смях, хукнаха да се надбягват надолу по улицата. Те тичаха толкова смешно, но изглеждаха така щастливи. Ина ги гледаше с лека тъга и почуда. Та те дори и не погледнаха русите кукли на витрината. Явно не копнееха като нея да ги имат. Тя

размишляваше над въпроса дали би могла да се радва на чифт стари маратонки, намерени в контейнер, когато баща ѝ излезе от магазина, хвана я за ръка и се прибраха у дома.

Скоро баща ѝ отиде на работа, а Ина седна на канапето в хола и отвори една хубава книжка с картинки, но не ѝ се четеше и тя се замисли дали двете бедни деца не биха се радвали да имат онези красиви кукли. Не, те някак нямаше да им отиват. Ина не можеше да си представи чистите и лъскави кукли в техните мръсни ръце. Следобедното слънце така хубаво огряваше канапето и на нея неусетно ѝ се доспа.

Ето, тя не е вече в хола, а се изкачва в планината по възвишения и чукари. Заедно с нея върви някакъв къдрокос мъж и те усилено търсят пътеката, но не я намират. Времето е мрачно, без слънце, почвата под краката им е песъчлива и камениста и при липсата на трева, изглежда сива. Ина и непознатият обикалят за десети път едни и същи места, изкачват се и слизат и по пътя тя научава, че той е богат търговец, тръгнал да търси децата си, които преди години, когато все още бил беден, оставил при една знахарка. На малко сечище внезапно срещу тях изниква някакъв вехтошар. Той маха с ръка на мъжа:

- Насам, друже, насам!

И тримата тръгват право надолу между дърветата. Страшно е стръмно. Под тях се открива урва, свършваща долу с дере. След дълго и трудно спускане те се озовават на дъното му, където има някакво сметище. Едно жълто куче души наоколо.

Вехтошарят се рови в боклуците и след известно време измъква кутия, в която лежат двете руси кукли.

- Само това остана от тях - казва вехтошарят. - Вземи куклите им. На дъното на кутията има и едно огледало, което е принадлежало на

старата знахарка. Като го потопиш във вода, ще видиш образите на децата и те ще ти разкажат какво се е случило.

Къдрокосият мъж мълчаливо взема кутията и се закатерва нагоре по склона. Но по стръмното не усеща как огледалото изпада от нея. Без да се обръща, той навлиза в гората и се скрива от поглед.

Ина, която мълчаливо и озадачено наблюдава цялата сцена, взема малкото, нащърбено в единия край огледалце. Тя гори от нетърпение да го потопи във вода, за да разбере какво се е случило. За късмет, наблизил се бълбука поток. Момиченцето се навежда и потапя огледалото в него.

Отначало повърхността му се замъглява и раздвижва, после на него се появяват образите на две деца. Ина познава момченцето и момиченцето, които намериха маратонките в контейнера. Сега те стоят на стъпалата във входа на една порутена и изоставена къща в парцаливите си дрешки и ръфат спечени корички хляб. До тях е легнало жълтото куче.

- Нашите родители ни изоставиха при старата знахарка, когато бяхме още съвсем малки, защото нямаше с какво да ни хранят. Добрата знахарка ни гледа цели пет години в нейната порутена къща край гората, но когато тя остаря съвсем и умря, никой не се сети за нас и не дойде да ни прибере. И ние додохме всичко в нейната бедна къщурка. Тези корички бяха последните. След това и ние умряхме от глад. А куклите, които бяха единственото нещо, останало от родителите ни, бяха едничката ни радост. След смъртта ни вехтошарят ги изхвърли на бунещето, заедно с огледалцето на знахарката.

Образите на децата се раздвижиха и изчезнаха.

Ужасена, Ина потрепери и се събуди. Ами ако това се беше случило с нея? Не, с нея това не можеше да се случи. Родителите ѝ толкова я оби-

Приказки за Хитър Петър

чаха и се грижеха за нея. Наистина не можеха да ѝ купят такива скъпи кукли, но не ѝ се налагаше да си търси маратонки в контейнерите за боклук. Ина си мислеше за двете дрипави деца. Дали имаха какво да ядат? Ами ако и те умреха от глад? Тя се сети, че от закуската бе останало едно големичко парче кекс.

Ина бързо скочи от дивана, отиде в кухнята, пхна парчето кекс в найлонов плик, облече си якето и изхвъркна на улицата. Тичайки и бутайки се с хората, тя бързо стигна до магазина с куклите и супермаркета, но защо го нямаше контейнерът? Ина огледа няколко пъти улицата нагоре и надолу, но от контейнера нямаше и помен. Сигурно го бяха преместили на друго място, а тя не знаеше къде другаде да потърси децата.

А, какво е това? Едно жълто куче, което много приличаше на онова от съня ѝ, се приближи и клекна до нея, махайки с опашка, сякаш очакваше да му бъде дадено нещо. Ина извади кекса от плика, отчупи и хвърли парче на кучето. То скочи и глътна залъка още във въздуха. Така му хвърля още няколко пъти, докато кексът се свърши.

Преди да си тръгне към къщи, Ина пак погледна към куклите на витрината. Сега те не ѝ се сториха толкова хубави. Странно, но вече не ги искаше. Повече щеше да се зарадва, ако беше дала кекса на момченцето и момиченцето вместо на кучето. Тя би направила всичко, за да промени това, което се беше случило с тях в съня ѝ, но уви, децата ги нямаше. Ина бавно тръгна към къщи. Преди да влезе в блока, тя пак погледна към улицата с магазините, където бе стоял контейнерът, но последното нещо, което видя, бе жълтото куче, което изчезваше в една пресечка.

Евгения Чолова

Лаком-дол

Хитър Петър имал кумец. Веднъж кумецът отишъл у кума си на гости. Сложили да го гостят. Той прибързал и почнал пръв. Набол на вилицата със месо и го налапал наведнъж.

Гостбата била още вряла. Като се опарил, кумецът започнал да сърба, да мига и да гледа нагоре. За да не познаят, че се е опарил, като мигал и гледал нагоре, попитал:

- Куме, от къде сте секли гредите на тая къща?

- От „Лаком-дол“, кумец - отговорил Хитър Петър и смигнал на другите.

Хитър Петър и лъжиците

Веднъж Хитър Петър отишъл в едно село. Двама лъжци, които се мислели за много умни, почнали да се подмилкват около него. Те донесли вино, храна и една печена гъска.

Двамата лъжци предложили, който през нощта сънува най-страшен сън, той да изяде гъската. Хитър Петър се съгласил. През нощта Хитър Петър станал и изял гъската. На сутринта първият лъжец разказал съня си:

- Сънувах, че съм се изкачил на седмото небе. Като погледнах на-

долу, свят ми се зави.

- А аз сънувах, че земята се разцепя и паднах в пъкълта - казал вторият. Хитър Петър им рекъл:

- Като ви видях, че сте отишли толкова далече, помислих, че няма да се върнете скоро и изядох гъската, за да не се вмирише.

Отплатил се

Когато разбогатял, Хитър Петър дал под наем на един беден човек зеленчуковата си градина.

В градината се родила необикновено голяма зелка. Всеки, който я виждал, захласвал се да я гледа и да ѝ се чуди.

Един ден градинарят си рекъл: „Тая зелка се пада на чорбаджията. Ще му я подаря. Той много ще се зарадва, защото се е родила в неговата градина“.

Хитър Петър наистина останал много доволен и от благодарност подарил на градинаря двадесет жълтици.

Съседът на градинаря бил много завистлив човек. Откакто научил, че Хитър Петър подарил на бедняка цели двадесет жълтици, умираше от мъка. Какво да направи и той, за да получи подарък! Мислил, мислил и най-после наумил да подари на Хитър Петър най-добрия овен от стадото си. Закарал овена при богатия си съсед и му рекъл:

- Чорбаджи, като тоя овен няма втори в селото. Много пари ми даваха за него, не го дадох - на тебе го подарявам.

Хитър Петър се досетил, че подаръкът не е от сърце, а за пари и от завист, затова му отвърнал:

- Много ми е драго за подаръка. Наистина, като тоя овен няма друг в селото. Но и аз ще ти дам подарък, какъвто втори никъде не ще намериш.

Като казал това, Хитър Петър взел овена от завистника и му подарил на свой ред зелката.

A budapesti Bolgár Kulturális Intézet, az Újbuda Bolgár Önkormányzata és a Bolgár Kulturális Fórum

FOTÓPÁLYÁZATOT hirdet
„TALÁLKOZÁSOK BULGÁRIÁVAL 2013” címmel

BULGÁRIAI LÁTOGATÁSA SORÁN MILYEN BENYOMÁSOK ÉRTÉK?
HOGYAN ÖRÖKÍTETTE MEG ÉRDEKLŐDÉSÉNEK TÁRGYÁT FÉNYKÉPEZŐGÉPE SEGÍTSÉGÉVEL?
SZERETNÉ MINÉL NAGYOBB KÖZÖNSÉGGEL MEGOSZTANI BULGÁRIAI ÉLMÉNYEIRŐL KÉSZÜLT FÉNYKÉPEIT?

A pályázat feltételei:

- A pályázók munkáik átadásával automatikusan elfogadják a pályázat feltételeit, valamint beleegyeznek abba, hogy a szervezők díjtalanul felhasználhassák és publikálhassák a pályaműveket.
- A pályázaton kizárólag amatőrök vehetnek részt saját maguk által készített fényképekkel.
- 18 x 24-es méretű, digitális és analóg (negatívról fényes papíron előhívott) fotók egyaránt elfogadhatók.
- 2008. január 1. után készült fényképeket várunk.
- A fotók kategóriái:
 1. Hagyományok és népi szokások Bulgáriában
 2. Bulgáriai színek
 3. Bulgáriai arcok
 4. Bulgáriai épületek
 5. Saját egyedi felvételem Bulgáriából

Kategóriánként egy pályázó maximum 5 képpel vehet részt a pályázaton.

- A pályázati anyagok elbírálásának anonimitása garantált. Ezért kérjük, hogy a megküldött fájlokra ne tüntessenek fel személyes adatokat a pályázóról.
- A „Találkozások Bulgáriával” c. fotópályázat előző kiadásain már egyszer résztvevő fotók nem szerepelhetnek újfent a 2013-as pályázaton.
- A zsűri által legjobbnak ítélt fényképek fotókiállításon vesznek részt, amely a Bolgár Kulturális Intézetben kerül megrendezésre. A fotókiállításon sor kerül a pályázati eredmények kihirdetésére és az öt kategória helyezettjei tárgyi nyeremények formájában átvehetik a díjakat.

Formátum és technikai követelmények:

- Digitális fényképek: fájl típusa – JPEG, a legkisebb méret – megapixel lehet.
- Manipulált fényképeket nem fogadunk el.
Nem tekintjük manipulálásnak:
 - A fénykép egy részének kivágását, tájolásának megváltoztatását.
 - A fénykép színének korrekcióját. A kontraszt, a színintenzitás megváltoztatását, az élesség beállítását
 - Színes fénykép fekete-fehérré konvertálását.
 - Negatív/pozitív szkennelésénél – a hibák eltávolítását a digitalizáció során.
- Manipulált fényképnek tekintjük:
 - Elemek hozzáadása vagy elhagyása a fényképen
 - A fénykép egyes elemeinek erőteljes kiszínezése
 - Digitális effektusok vagy szűrők használata a fényképek átdolgozásánál.
- E-mailen vagy digitális adathordozókon beadott anyag esetén a fotó fájlok tartalmazó mappától külön kérjük feltüntetni a pályázó adatait (név, e-mail, cím, tel. szám). A fájlnevében a fényképcímnek és az adott kategóriacímnek kell szerepelnie.

A pályázaton való részvétel ingyenes.

A pályázati anyagok leadásának határideje: **2013. december 20.**

A pályázati anyagok leadása személyesen, postai úton vagy e-mailben történhet a következő címen:

BOLGÁR KULTURÁLIS INTÉZET - www.bolgarkultura.hu

1061 Budapest, Andrásy út 14.

e-mail: bki_budapest@abv.bg • tel.: (061) 269-42-46

Столичното българско самоуправление ще проведе годишното си открито събрание на 11 декември от 10.00 до 11.00 часа на ул. „Байза” №44
Българското самоуправление в обл. Пещ ще проведе годишното си открито събрание на 11 декември от 11.00 до 12.00 часа на ул. „Байза” №44
Българското самоуправление в Зугло ще проведе годишното си открито събрание на 11 декември от 15.00 до 14.00 часа на ул. „Байза” №44
Българското самоуправление-II район ще проведе годишното си открито събрание на 11 декември от 16.00 до 17.00 часа на ул. „Байза” №44
Българското самоуправление в XV район ще проведе годишното си открито събрание на 14 декември от 16.00 часа в Читалището на пл. Козак (1154 Будапеща, ул- Габор Арон 58/с)
Българското самоуправление във Ференцварош ще проведе годишното си открито събрание на 20 ноември от 11.00 до 12.00 часа в Българския културен дом на ул. „Вагохид“ №62.
Българското самоуправление в XIII район ще проведе годишното си открито събрание на 13 декември от 19.00 часа в Младежкия дом в Андялфьолд (1138 Будапеща, ул. Дагай 15/а)
Българското самоуправление в Терезварош ще проведе годишното си открито събрание на 16 декември от 17.00 до 18.00 часа в Българското училище за роден език, на ул. „Байза” №44, II етаж.
Българското самоуправление в Къобаня ще проведе годишното си открито събрание на 16 декември от 17.00 в Библиотеката в Къобаня (Будапеща, X, пл. „Сент Ласло” №7-14.)

A Fővárosi Bolgár Önkormányzat 2013. december 11-én 10.00-tól 11.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Bolgár Országos Önkormányzat Hivatala (1062 Budapest, Bajza u. 44.)

A Pest Megyei Bolgár Önkormányzat 2013. december 11-én 11.00-tól 12.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Bolgár Országos Önkormányzat Hivatala (1062 Budapest, Bajza u. 44.)

A Zuglói Bolgár Önkormányzat 2013. december 11-én 15.00-tól 16.00-ig tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Bolgár Országos Önkormányzat Hivatala (1062 Budapest, Bajza u. 44.)

A II. kerületi Bolgár Önkormányzat 2013. december 11-én 16.00-tól 17.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Bolgár Országos Önkormányzat Hivatala (1062 Budapest, Bajza u. 44.)

A XV. kerületi Bolgár Önkormányzat 2013. december 14-én 16.00 órától tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Kozák téri Közösségi Ház (1154 Budapest, Gábor Áron utca 58/c.)

A Ferencvárosi Bolgár Önkormányzat 2013. november 20-án (szerdán) 11.00-tól 12.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Bolgár Művelődési Ház (1097 Budapest, Vágóhid u. 62.)

Budapest Főváros XIII. kerületi Bolgár Önkormányzata 2013. december 13-án 19.00 órától tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Angyalföldi Gyermek-és Ifjúsági Ház (1138 Budapest, Dagály u. 15/a)

A Terézvárosi Bolgár Önkormányzat 2013. december 16-án 17.00-tól 18.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: Bolgár Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola (1062 Budapest, Bajza u. 44.)

A Kőbányai Bolgár Önkormányzat 2013. december 16-án 17.00 órától tartja meg éves közmeghallgatását.

Helyszín: a Kőbányai Könyvtár (Budapest, X. Szent László tér 7-14.)

Helyreigazítás:

Az előző számunkban megjelent Nagy László szobrot avattak Kecskeméten című cikkben sajnos tévesen jelent meg a bolgár szobrászművész neve, akit helyesen Venelin Antonovnak hívnak. A hibáért elnézést kérünk.

Скъпи деца,

Микулаш ще дойде при нас на 8 декември.
Ще го чакаме от 11 часа във фоайето на ул. „Байза” №44.
Подарък за всички е и кукленото представление от България

Елате да чакаме заедно
Микулаш,
който ще пристигне със
своя кош с подаръци!

„Храбрият шивач”
с участието на актьора **Георги Спасов**

Kedves gyerekek,

December 8-án a Mikulás érkezik hozzánk.
11 órától várjuk őt a Bajza utcai épület I. emeleti aulájában.

Ajándék mindannyiunk számára egy bulgáriai bábelőadás:

Gyertek!

Várjuk együtt a Mikulást, aki
sok-sok ajándékkal érkezik!

A bátor szabólegény
Georgi Szpaszov – színész vendégszereplésével